

Reformačné listy 26/2017

Sekcia H.E.L.P. - Hnutie evanjelických laických pracovníkov, Evanjelická jednota, o. z.

OBSAH LISTOV:

- ÚVODNÍK – TAK VYPOVEDÁME ...
- INFANTILNOSŤ
- KTO JE IMRICH LUKÁČ?
- KYRIE ELEJSON - BÁSEŇ
- POTREBUJEME ZDRAVÉ DUCHOVNÉ PROSTREDIE - ROZHOVOR
- MODLITEBNÁ REŤAZ
- REFORMAČNÉ OKIENKO
- OKIENKO MOŠ
- PODUJATIA PRI PRÍLEŽITOSTI 500.VÝROČIA REFORMÁCIE
- KONTAKTY

„PRETOŽE MÁME VEĽKÉHO VEĽKŇAZA, KTORÝ PRENIKOL NEBESÁ, JEŽIŠA, SYNA BOŽIEHO, PRIDŔŽAJME SA VYZNANIA. VEĎ NEMÁME VEĽKŇAZA, KTORÝ BY NEMOHOL CÍTIŤ S NAŠIMI SLABOSŤAMI, ALE MÁME VEĽKŇAZA, PODOBNE POKÚŠANÉHO VO VŠETKOM, ALE BEZ HRIECHU. PRISTUPUJME TEDA S DÔVEROU KU TRÓNU MILOSTI, ABY SME PRIJALI MILOSRDENSTVO A NAŠLI MILOŠŤ NA POMOC V PRAVÝ ČAS.“

Židom 4, 14 - 16

TAK VYPOVEDÁME ...

Na začiatku tohto roka sa medzi nami evanjelikmi šíril takýto vtíp: „Viete, čo dá ECAV v tomto roku? ... 95 výpovedí!“ Aj sme sa na tom dobre zasmiali, ale postupom času sme boli svedkami rôznych udalostí, z väčšiny ktorých sme radosť nemali. Či už to boli

štvrťavé články v cirkevnom médiu (Evanjelický posol spod Tatier), ktoré napádali iných a vypovedali proti nim, alebo konanie predsedníctiev cirkvi a západného dištriktu, z ktorých iným vypadla reč ... Ako sa rok posúval, ich výpovede plné krivých obvinení a konšpirátorských tvrdení z úst najvyšších predstaviteľov cirkvi a ich súdnej moci – narastali. Viacerí, vedeniu cirkvi, nepohodlní farári v službe sa k tým reálnym výpovediam aj priblížili, veď k čomu inak majú smerovať neudelené súhlasy k službe duchovných? Zmýšľanie a konanie vedenia ECAV naozaj o niečom vypovedá. O absolútnej istote svojej moci a absolútnom pohrdaní nielen svojimi spolubratmi a spolusestrami v oltárnej službe, ale aj nami – rádovými veriacimi.

Svedčí o tom aj najnovšie stanovisko č. 6/2017, skutočná perla medzi „výpoveďami“ Osobitného senátu, ktoré si nechal odobriť predseda Generálneho súdu ECAV na Slovensku. Toto stanovisko bolo zverejnené v Zbierke cirkevnoprávných predpisov dňa 4. 10. 2017 a je dostupné na internetovej stránke ECAV. V ňom sme sa okrem iného dozvedeli, že *funkcia farára je verejnoprávna a tiež, že v podstate farár, ktorý chce namietať, že nedostal súhlas k voľbe nemá na to právny nárok*. Otázka znie, kedy sa z farára stal verejnoprávny činiteľ, ak o tom žiaden zákon platný v Slovenskej republike – nehovorí! A tiež, ak nemá právo sa odvolať duchovný, ktorý má ordináciu a už roky sa osvedčil v službe v cirkevnom zbore, tak potom o čo tu vlastne ide? O likvidáciu duchovných vlastnými spolubratmi? O likvidáciu cirkvi? Naozaj máme toľko farárov, že si môžeme dovoliť takto hazardovať? Arogantnosť vedenia ECAV vyvrcholila tým, že nezvolalo Generálne presbyterstvo, ktoré malo zasadiť v riadne plánovanom termíne 13. októbra 2017. O čom to vypovedá?

Vedenie ECAV na Slovensku už vypovedalo dosť o tom, ako to myslí s rozvojom a činnosťou ECAV. Je na nás, aby sme my všetci povedali vedeniu ECAV – dosť, stačilo! Pretože tu už nejde o občasnú výkyvy či drobné prešľapy, tu ide o vypovedanie poslušnosti voči Bohu zo strany vedenia cirkvi. O spreneverenie sa hodnotám evanjelia, o úmyselné a lživé konanie voči čestným ľuďom. Preto pri 500. výročí reformácie vypovedáme proti Predsedníctvu ECAV na Slovensku a Predsedníctvu Západného dištriktu na Slovensku:

- Žiadame vás v mene Pána Ježiša Krista, aby ste odstúpili od konania zla voči cirkvi, voči svojim spolubratom a spolusestrám!
- Žiadame vás v mene stáročnej služby našich duchovných, aby ste prestali poškodzovať dobré meno ECAV na Slovensku!
- Dobrovoľné zloženie vašich funkcií by uvoľnilo priestor pre duchovnú očistu a obnovu ECAV na Slovensku!

Pripomíname širokej evanjelickej verejnosti, že naše výpovede proti úpadku ECAV na Slovensku sú sformulované v Charte na ochranu hodnôt reformácie a obnovu ECAV na Slovensku, ktorá je ešte viac aktuálna, ako v čase svojho zostavenia na začiatku tohto reformačného roku.

Redakcia Reformačných listov

Pokiaľ cirkev žije a hovorí v slove a viere Kristovej, je svätá (1 K 7,34), spravodlivá v Duchu.

Ale pokiaľ cirkev pôsobí a hovorí bez Kristovho slova a viery, mýli sa a hreší.

Kto však z takéhoto hriešneho činu robí článok viery, rúha sa cirkvi a zároveň robí z Krista klamára.

Martin Luther

INFANTILNOSŤ

Články súčasného predsedníctva ECAV, najmä „hovorcu“ generálneho dozorca sú pre normálne uvažujúceho človeka šokujúce. Šokujúce v tom, že sami rozhlasujú, akí sú neschopní. Ukazujú svoju úbohosť v jej plnej nahote, hoci zrejším cieľom týchto článkov je snaha zhodiť vinu za vlastnú neschopnosť na niekoho iného.

Pozrime sa na ostatný článok Imricha Lukáča v EPST. Plne priznáva, že rozpočet bol schodkový. Ak hovoríme o schodku, musíme povedať, že ide o „sekeru“ 90.000,-EUR. Samozrejme, treba si uvedomiť, že budúci rok budú voľby a s touto 90 tisícovou sekerou sa bude musieť popasovať nové vedenie ECAV, v ktorom už Miloš Klátik a možno ani Imrich Lukáč nebudú. Rozpočet, za ktorý tak bojuje riaditeľ GBÚ a predsedníctvo ECAV znamená jednu vec: „Je nám ukradnuté, čo bude s cirkvou po našom odchode! Po nás môže prísť hoci aj potopa!“.

Celú situáciu ohľadom doručovania rozpočtu synodálom opisuje inak, ako riaditeľ GBÚ. Kto z nich teda hovorí pravdu a kto len zavádza polopravdami?

Rozpočet, ktorého „podklady a kostru pripravil GBÚ“, synoda odmietla. Odmietla ho napriek tomu, že „schodok bol jasne vysvetlený“. Generálny dozorca jasne hovorí, že nedokázal pripraviť dobrý rozpočet a tiež že ho nedokázal odkomunikovať tak, aby mohol byť schválený. Možno počítal s tým, že na synode sedia ovce, ktorým niečo podstrčí a ony mu všetko odhlasujú. Trik s podstrčením, teda zaslaním rozpočtu synodálom na poslednú chvíľu, nevyšiel. Často sa hrdí tým, že ako generálny dozorca je zodpovedný za hospodárenie a majetok ECAV. Môže napísať aj ďalších 100 článkov, v ktorých bude za neschválený rozpočet obviňovať možno aj polárnu žiaru, ale skutočnosť je jedna: nedokázal si splniť základnú povinnosť, ktorá mu z funkcie vyplýva, a to pripraviť rozumný rozpočet, nedokázal ho synodálom doručiť v rozumnom čase (tak, aby si ho stihli naštudovať) a nedokázal ho obhájiť. Nikto iný nie je na vine. Je to zodpovednosť generálneho dozorca Imricha Lukáča. Je to Imrich Lukáč, kto zlyhal. Nikto iný. Služi ku cti synodálom, že sa nedali zmanipulovať, a takto predložený rozpočet odmietli. Schodkových rozpočtov bolo viac. Ale sekera 90 tisíc je názaj za akoukoľvek rozumnou hranicou.

Autor plače, že budovy padajú, že duchovní nemajú žiadny fond, že úplne zabudol na duchovných na dôchodku a vdovy po duchovných. Otázkou je, čo robil za celý čas ako generálny dozorca? Je vo funkcii vyše 5 rokov, mal dosť času. On je zodpovedný za padanie budov, absenciu fondov a zabudnutie na dôchodcov a vdovy. Nedokázal nič pripraviť, nedokázal to vyrokovať. Je dobré, že takto, na rovinu povedal, v čom všetkom zlyhal, hoci vinu za vlastné zlyhanie chce hodiť na niekoho iného.

Hneď nato vidíme úskok: aj budovy iných COJ sú v zlom stave. A vyzýva neviest žabomyšie vojny a nemlátiť prázdnu slamu, ale byť tvoriví a budovať. Otázkou teda je: prečo padajú tie budovy, za ktoré je zodpovedný on, prečo nie sú

fondy, atď.? Prečo vedie žabomyšie vojny, mláti prázdnu slamu, roní krokodílie slzy? Prečo nie je tvorivý a nebudeje?

Premostenie na trestné oznámenia. Áno, tých podali dosť. Aj civilné súdne spory rozbehli. Dostať nepohodlných ľudí pod tlak, nech po nich ide polícia a súdy. Konať z pozície moci. Rozkazovať. Mať všetky práva a zodpovednosť za vlastné zlyhanie hádzať na iných. Otázkou je, koľko našu cirkev budú stáť rozbehnuté súdne spory. Reformata v ostatných rokoch zaplatila za právne služby desaťtisíce EUR. A v hre sú ďalšie desaťtisíce. V ďalšom civilnom spore už bolo rozhodnuté, že Predsedníctvo ECAV konalo nezákonne. V súčasnosti sa rieši výška náhrady, ktorú bude ECAV musieť vyplatiť. Ide tam o ďalšie desaťtisíce EUR. Z toho, ako sa niektoré súdne spory vyvíjajú, možno čítať taktiku naťahovania času zo strany vedenia cirkvi. Nech sa rozhodnutie súdov natiahne do času, keď bude zvolené nové vedenie ECAV. Nech to padne na nich. Nech si oni lámu hlavy, kde zoženú tie hory peňazí na vyplatenie prehraných súdnych sporov. Pamätajme však, že zodpovedné za tieto súdy je terajšie predsedníctvo ECAV.

Imrich Lukáč sedí aj v predstavenstve spoločnosti Transcius a. s. Okrem iného je jeho povinnosťou hájiť záujmy najväčšieho akcionára, ktorým je Evanjelická cirkev na Slovensku. Tá, prostredníctvom mnohých svojich orgánov, a najmä synody, dala mnoho kritických stanovísk k tomu, ako Transcius funguje, najmä k jeho týždenníku Evanjelický posol spod Tatier. V skutočnosti však Imrich Lukáč v Transciiu koná proti záujmom ECAV. V článku menovite vyratúva tých farárov a zbory, ktoré odhlásili hromadný odber EPST. Je to smutný výsledok jeho riadenia spoločnosti Transcius. Lebo on je zodpovedný za to, že svojich "klientov" priviedol k rozhodnutiu zrušiť odber a viac si nekupovať "produkty" spoločnosti, na riadení ktorej sa aktívne podieľa. Škoda, že nevyšetlil, čo znamená objednať si EPST "potajme".

Znova skok a sme pri kritike iných. Kritike za to, že majú malé výnosy, malé prenájmy. Treba si ale uvedomiť, že možno malé, ale **VÝNOSY**. Nie sekera 90 tisíc EUR. Ani nie strata 41tisíc EUR, akú vyrobila Refomata s. r. o., kde Imrich Lukáč zastupuje jediného spoločníka, ktorým je ECAV.

Téma poisťovacích agentov je jeho obľúbenou. Až sa človeku natíska otázka, či v tom nemá nejaký osobný záujem. Kritizovať cirkevné zbory za to, že radšej na poisťovni sami ušetria než by mali okľukou cez provízie agentov prispievať do nejakého fondu na GBÚ je tragikomické. Zvlášť v kontexte 90 tisícovej diery v rozpočte ECAV, či straty 41tisíc v Reformate, za ktoré je on priamo zodpovedný.

Presbyterom a predsedníctvom cirkevných zborov treba poďakovať za ich otvorené oči, opatrné správanie a zdravý sedliacky rozum, že nedávajú "do deravého, pochybného a neefektívneho vreca".

Konštatuje, že sa chrámy vyprázdňujú a viní za to iných. No v ostatnom čase môžeme čítať otvorené listy o vystúpení z ECAV, ktoré sú adresované práve jej súčasnému vedeniu.

Článok je príkladom zbožného tvárenia a náboženských formuliek. Ale niet v ňom príkladu hodného nasledovania, pokory ani pokánia. Niet v ňom elementárnej slušnosti a už vôbec nie kresťanskej lásky. Len výhovorky, osočovanie a zvaľovanie viny na druhých za zlyhania, za ktoré je osobne zodpovedný autor článku, generálny dozorca. Takéto vyho-

váranie sa a zvaľovanie viny je normálne u malých detí. Ale ak sa infantilne správa vedenie našej cirkvi, naozaj nemáme byť na čo hrdí.

S jednou vecou sa však s Imrichom Lukáčom dá súhlasiť. S jeho výzvou adresovanou všetkým evanjelikom, aby sa pridali k boju za obnovu cirkvi, odstránenie pokrytectva a zastrasovania, a aby sme si do funkcií volili ľudí, ktorí budú pravdovravní, morálni a bezúhonní, nie egocentrickí, nemravní a pokryteckí. Skrátka, nie ako ľudia vo vedení ECAV ostatných rokov.

Modlime sa za reformu vlastných srdc. Modlime sa za reformu našej cirkvi. Modlime sa za jej budúcich predstaviteľov, ktorí vstúdu z volieb budúci rok.

Daniel Mišina

KTO JE IMRICH LUKÁČ?

Pobúrilo ma, akým povýšeneckým a bezohľadným spôsobom zhodil generálny dozorca Imrich Lukáč emeritného biskupa VD Igora Mišinu, v EPST č. 39/2017 v článku Evanjelickej cirkvi na križovatke.

Igora poznám od detstva. Vnímam som jeho veľké nasadenie v službe a mnoho požehnaní, ktoré jeho služba v našej cirkvi prinášala.

Kyrie eleison!

Čo sa to s nami deje, Pane?
Hnevy a hádky, závisť a zloba -
akoby všetci proti všetkým boli.
Strácame Tvoje požehnanie?
Faloš a pýcha - toľko zla zrobia!
A ten náš život zrazu bolí, bolí!

Brat odsudzuje sestru, brata,
len svoju pravdu sebecky bráni,
za divné práva bezcitne sa bije.
Blížnych nevidí, s výhrou ráta,
nič to, že vôkol rozdáva rany.
Pre márnú slávu chladne veniec vije.

Rodinné zväzky rozvrat kvári.
Kde láska, vernosť, úcta, dôvera?
Priateľstvo hriechom potupené vädne.
Však zlomyseľnosti sa darí,
na smútok posmech z výšky pozerá.
Bez vône lásky chradnú srdcia verné.

Čo sme to vlastne za kresťania? -
Ach, Pane Cirkvi, veď Ty nás poznáš!
Odpusť naše viny, hriechy, neresti.
Chabé nás sily neubránia;
Náš na kríž Ty si vyniesol rováš,
nám nádej kynie len z Tvojej milosti.

Daniela Horínková

Bol a dodnes je morálnou, farárskou aj kazateľskou autoritou. Nebál sa riskovať za bývalého režimu výnimočnými aktivitami pri práci s mládežou, zapojiť sa do pašovania kresťanskej literatúry, po zmene režimu sme vnímali jeho požehnané účinkovanie aj medzi Rómami.

Pre mňa, ale iste aj pre mnohých iných je jedinečným a vzácnym príkladom človeka konsenzuálneho, obetavého, so srdcom na správnom mieste.

Aj ako biskup, sa občas zastavil v Martine iba preto, aby sa ma spýtal ako sa mám, aby počul čo ma teší a trápi. V poslednej dobe sa mi to nestalo pri žiadnom inom biskupovi.

Iste, že aj on mal svoje chyby, aj zlyhania, veď kto z nás ich nemá.

Keď aj odstúpil z funkcie biskupa, zrejme hlavne kvôli nevráživosti a zlomyseľným útokom, podobným, ako to exemplárne predviedol Imrich Lukáč. Takéto osočovanie by mal problém ustáť aj človek s ďaleko hrubšou kožou. Takú Igor nemá, vďaka Bohu.

Pýtam sa preto Imricha Lukáča, akým právom si dovolil kopnúť do Igora Mišinu?

Kým meno Igora Mišinu v cirkvi vďaka rezonuje v mnohých srdciach, Imrich Lukáč sa stáva známym hlavne znevažovaním, osočovaním, disciplinárkami a súdmi. Takýto príklad dáva generálny dozorca?

V jubilejnom roku sa rozdávali medaily. Jednu z prvých mal dostať Igor Mišina. Ako ho poznám, asi by sa len pousmial a kývol rukou. On také medaily nepotrebuje. Má ich dosť a neporovnateľne vzácnejších.

Vyzývam generálneho dozorca, aby sa Igorovi Mišinovi verejne ospravedlnil. Keď ho dokázal zhodiť, nájde odvahu priznať, že to nebolo správne?

**Ján Hroboň, evanj. farár,
Bratislava - Dúbravka**

POTREBUJEME ZDRAVÉ DUCHOVNÉ PROSTREDIE

Ľubo Bechný (1963) sa narodil v Martine, absolvoval Žilinskú univerzitu, odbor Prevádzka a ekonomika železničnej dopravy a dvojročný kurz umeleckej fotografie na konzervatóriu v Ostrave. Pochádza

z ekumenickej evanjelicko-katolíckej rodiny, mama je dcérou evanjelického farára Jozefa Devečku. Je členom žilinského zboru ECAV, žije s manželkou Evou, ktorá je členkou Cirkvi bratskej, pracuje ako asistentka miestneho kazateľa. Spolu majú dve dcéry Lucia a Evu. Ľubo Bechný je novinár, fotograf, občiansky aktivista, nezávislý poslanec MZ v Žiline. V súčasnosti kandiduje za poslanca Žilinského samosprávneho kraja. Evanjelik s ekumenickým srdcom. Administrátor skupiny Ako ďalej v ECAV, člen redakčnej rady a aktívny spolupracovník Evanjelického východu. Vydavateľ kníh Kristovci a 12 statočných. Spoluzakladal a v súčasnosti je podpredsedom občianskeho združenia Proti korupcii. Človek, ktorému záleží na našej cirkvi, človek, ktorý sa vyjadruje priamo a bez okolkov. Človek, ktorý vie načúvať problémom iných a snaží sa ich riešiť. Človek, ktorý napriek všetkému verí v spravodlivosť.

Brat Bechný, verejnosť vás pozná ako novinára, fotografa, občianskeho aktivitu, poslanca mesta Žilina. Ako by ste sa definovali vy?

Ako človek – kresťan, ktorý nie je ľahostajný, keď sa deje nespravodlivosť. Zároveň človek, ktorý sa aktívne snaží meniť veci k lepšiemu, v rámci svojich možností. Ako človek, ktorému je blízky dialóg, a ktorý má rád ľudí.

K popularite vášho mena v evanjelických kruhoch určite prispel fakt, že ste jedným z administrátorov a zakladateľov facebookovej skupiny Ako ďalej v ECAV. Ako sa zrodil tento nápad a ako hodnotíte vývoj tejto skupiny?

Túto skupinu založil môj priateľ a spolubrat Tomáš Michalík, ktorý ma oslovil, aby som bol jedným z troch adminov. Ostal som tejto službe doteraz verný. Na tretej pomyslenej stoličke sa vystriedali brat Ondrej Prostredník, sestra Ika Mišinová a dnes na nej sedí sestra Lucia Dudlaková-Gáabrišová. Skupina bola a je veľmi dôležitým komunikačným kanálom v krízovom období, ktorým naša cirkev prechádzala a prechádza. Služi skôr pre mladšiu a strednú generáciu, v súčasnom období má vyše 2550 členov.

Vieme o vás, že ste členom redakčnej rady Evanjelického východu a podieľali ste sa na viacerých knižných projektoch spojených s evanjelickým prostredím. Čím boli a sú pre vás tieto cirkevné témy zaujímavé?

Dlhé roky som spolupracoval s EPST, počas obdobia pôsobenia bývalých šéfredaktorov a istú dobu aj s terajšou šéfredaktorkou, fotografiami aj textami. Aktívne som sa podieľal na niektorých publikáciách vydaných Tranosciom, napr. na Evanjelikom šlabikári. V roku 2013 som realizoval vlastný projekt, a to publikáciu s názvom Kristovci, kde sa

nachádzajú aj niektoré osobnosti ECAV. v roku 2016 som vydal knihu 12 statočných, kde som dal priestor aj vzácnym osobnostiam zo sekulárneho sveta ako napr. Zuzane Wienk, či prenasledovanej novinárke Jane Teleki.

Ktoré evanjelické osobnosti sú v Kristovcoch?

Dnes už nebohý Ján Grešo, Michal Valčo a docent Miloš Kovačka. Ďalší nasledovníci Krista v knihe sú členmi Rímsko-katolíckej cirkvi (RKC) a Cirkvi Bratskej (CB). Róbert Bezák je členom RKC a pracuje v škole patriacej Cirkvi bratskej (gymnázium C. S. Lewisa). Dnes 90 ročný MUDr. Karol Mika z CB, stále slúži ako lekár na plný úväzok.

Váš ekumenický prístup k životu sa prejavil aj výberom osobností?

Áno, považujem Kristovu cirkev za jeden veľký strom, ktorý má viacero vetví s rôznymi listami a plodmi. Tieto vetvy spolu tvoria jednu cirkev. Verím, že raz v Božom kráľovstve budú tvoriť jedno spoločenstvo členovia viacerých pozemských cirkví.

Ste členom CZ ECAV Žilina, prihlásili ste sa ku Charte na obnovu hodnôt reformácie ECAV a dnes aj členom redakčnej rady Reformačných listov. Aká bola a je vaša cesta viery?

Do štyroch rokov som býval spolu so starými rodičmi na evanjelickej fare v Mošovciach. Od starého otca som dostával základy viery. Rodičia boli učiteľia, preto som nemohol chodiť na náboženstvo. Neskôr som si našiel cestu do evanjelickej mládeže, kde sa moja viera upevnila. Dôležitú úlohu v tom zohral syn vtedajšieho farára, dnešný zborový a seniorálny dozorca Janko Beňuch. Odvtedy viem, ako je osobné pozvanie v živote dôležité. Veľké priateľstvo som udržoval s pánom farárom Dušanom Lúčanským v Blatnici, ktorý nás neskôr aj sobášil v malebnom blatnickom kostolíku.

Pôsobíte v rôznych sférach, aj ako fotograf, novinár, poslanec mesta Žilina. Bojujete za spravodlivosť v občianskej sfére. Ako vnímate svoje zápasy o pravdu z pohľadu kresťana? Pociťujete niekedy vnútorný konflikt medzi kresťanskými a spoločenskými zásadami?

Myslím, že kresťania by aj v spoločnosti mali stáť v prvej línii, pokiaľ je potrebné sa ozvať, ísť príkladom, či niečo urobiť. V prípade rôznych spoločenských nešvárův, korupcie, rozkrádania verejných zdrojův a pod. Žiaľ, často sa tak nedeje. Do istej miery za to môžu aj vrcholní predstavitelia cirkvi, ktorí nejdú príkladom. Často mlčia, keď treba

hovoríť, niekedy zase hovoria, keď by bolo lepšie mlčať. Osobne konflikt nepociťujem, snažím sa byť autentický, mrzí ma však, keď často nájdem oporu a pomoc v zápasoch skôr u nekresťanov.

Prečo mlčia vedúci predstavitelia cirkvi?

Neviem na to presne odpovedať, ale do značnej miery za to môže finančná závislosť, štát financuje platy farárov a ústredia cirkví, premiér s najvyššími predstaviteľmi cirkví chodí na slávnostné obedy, či večere.

Vstupovať do verejného priestoru nie je jednoduché a vždy si to vyžaduje veľkú dávku odvahy. Odkiaľ čerpáte silu? Prípadne kto je vašim morálnym vzorom či inšpiráciou?

Odvahu mi dáva moja viera a pocit pominuteľnosti, teda aj nezmyselnosti strachovania sa o hmotné statky na tomto svete. Z politikov je pre mňa vzorom T. G. Masaryk, z cirkevných napr. biskup Fedor Ruppeldt, ktorého som mal možnosť osobne v detstve poznať. Bol som svedkom dlhých rozhovorov medzi mojím starým otcom a ním v suterénnom byte žilinskej fary. On bol duchovným predstaviteľom, ktorému verejný život i služba spoločnosti nebola ľahostajná. A komunistický režim mu to aj náležite dával vedieť.

O niekoľko týždňov vyvrcholia oslavy 500. výročia reformácie v našej cirkvi. Čo pre vás osobne znamená toto jubileum a ako toto výročie vníma spoločnosť?

To číslo je veľmi zaujímavé, ale osobne ma neprivádza do nejakého psychického, či duchovného vytrženia. Vedenie ECAV si ho pripomína archaickým spôsobom, pompéznosťou, vlajočkami a pod., ktorý je mne osobne cudzí. Skôr by som uvítal reálne zhodnotenie stavu, kde sa nachádzame, s víziou do budúcnosti. Žiaľ, sme rozhádzaní, mnohým ide len o stoličky a udržanie sa na nich a už neostáva veľa síl na budovanie cirkvi. Spoločnosť, ktorá je dnes do značnej miery sekularizovaná, vníma toto výročie len veľmi okrajovo, povedal by som skôr periférne. Do médií sa skôr dostávajú naše kauzy, ktoré nám spôsobujú hanbu.

Ako administrátor facebookovej skupiny Ako ďalej v ECAV ste svedkom rôznorodej diskusie o problémoch a otázkach v našej cirkvi. Ktoré vy považujete za prioritné?

Za prioritnú otázku považujem zastavenie rozkladu cirkvi, ktorý sa prejavuje niekedy aj v ostrých polemikách na facebooku. Útoky proti členom, či evanjelickej mládeži združenej v SEMe. Som zdesený, že posledné vedenie ECAV tieto problémy riešilo len silovým administratívnym spôsobom, ktorý bol vzdialený kresťanskej láske a spravodlivosti. Dnes, keď sa toto vedenie blíži k svojmu zaslúženému koncu, treba sa zaoberať vážnymi otázkami súvisiacimi s názvom skupiny Ako ďalej v ECAV. Na poli misijnom, organizačnom a liturgickom.

V súčasnosti sa v cirkvi diskutuje aj tom, ako osloviť nové generácie, ktoré nemajú väzby na evanjelickú cirkev z rodiny. Ako teda s misiou v ECAV na Slovensku? A čo by cirkev podľa vás mala urobiť pre to, aby zvest' evanjelia sa dostala za múry kostolov do prostredí, kde ľudia žijú?

Dnešná stredná generácia odchovaná bolševikom je už osloviteľná veľmi

ťažko. Netreba ale rezignovať, ale sa o to pokúšať. Podmienkou je, aby sme mali zdravé duchovné prostredie. Priestor je väčší v prípade stredoškolskej, či vysokoškolskej mládeže. Mladí pozývajú svojich spolužiakov na rôzne zborové i mimo zborové aktivity, kde môže zaznieť zvest' evanjelia. Mám na mysli rôzne tábory, hudobné festivaly, ale aj obyčajný sobotný turistický výlet. Veľmi okrajovo sa venujeme aj chudobným ľuďom, žijúcim na periférii, napríklad rómskej komunite. Veľmi dobrú službu na poli misijnom odvádzajú aj niektorí mladí Slova Božieho kazatelia, ako sú Marián Kaňuch, Tibor Molnár, či Tomáš German z mojej milovanej dedinky Blatnica.

A na záver, aký je váš obľúbený biblický citát?

Za totalitu sa mi dostala do rúk obrázková Biblia určená na vývoz do kapitalistickej cudziny, bola tlačená v Neografii v Martine na krásnom kriedovom papieri. Pomohol mi k nej evanjelický farár Ján Štancel, ktorý mal svoje kontakty. Pamätám si ako dnes, otvorila sa mi pri 1Korintským 13 kapitola a z nej prvých 13 veršov ma tak ako vtedy, fascinujú a naplňajú dodnes. Veď, čo už môže byť v živote dôležitejšie ako láska.

**Rozhovor pripravila Eva Bachletová
Foto: archív Ľubo Bechný**

Charta 2017
je prehľadne zverejnená na samostatnej, novej internetovej stránke
www.charta2017.sk

„Pred svitom vstávam; volám o pomoc; a dúfam v Tvoje slovo“. Žalm 119, 147

Milí bratia a sestry,

pozývame vás aj naďalej zotrvať v **modlitebnej reťazi** za našu cirkev a cirkevné zbory, za rokovania seniorálnych, dištriktuálnych presbyterstiev a generálneho presbyterstva, ako aj ďalšie potreby cirkvi. Myslime v našich modlitbách aj na voľby (a kandidátov) v cirkevno-organizačných jednotkách (COJ: zbor, seniorát, dištrikt, ECAV), ktoré nás čakajú v budúcom roku 2018, aby Pán Boh konal, priznával sa, vyvolil a požehnal takých, ktorí budú pást im zverené stádo s dobrou vôľou, láskavo-prísne, s čestnými úmyslami a zodpovedne pred Pánom Bohom.

V modlitebnej reťazi pokračujeme každý deň v ranných hodinách medzi 6:00 – 8:00, na 5 – 10 minút sa stíšime k prečítaniu si Božieho Slova a k modlitbe.

REFORMAČNÉ OKIENKO**Výzva ku kajúcej reformácii**

Lebo tak Boh miloval svet, že svojho jednorodného Syna dal,
aby nezahynul, ale večný život mal každý, kto verí v Neho.

Ján 3, 16

*Končí sa veľký jubilejný rok reformácie, a tým aj dekáda spomínania na
reformátora Martina Luthera.*

Spomínali sme naňho ako na človeka, ktorý svetu zdôrazňoval dôležitosť viery v Ježiša Krista.

Spravodlivý bude žiť z viery! – pripomínal kresťanom na každom kroku.

V 95-tich tézach obnovy uviedol nevyhnutnosť dennodenne činiť pokánie.

Pokánie bolo a je azda najvýznamnejšou tézou z deväťdesiatich piatich, ktoré pribil na dvere wittenberského chrámu.

Preto by malo byť kľúčom k známemu:

Cirkev má byť neustále reformovaná, a to s pokáním a v pokání.

Lutherovo jubileum 2017 sa končí a približuje sa ďalšie, omnoho významnejšie.

Čoskoro – stane sa tak azda v nasledujúcom desaťročí – uplynie 2000 rokov

od potupnej smrti Ježiša Krista na golgotskom kríži. Ale tiež od jeho osláveného Vzkriesenia.

Kresťanstvo by sa malo zhodnúť nielen v odpovedi na otázku, na ktorý rok pripadne toto výročie.

Ale aj na čomsi omnoho dôležitejšom, a to na otváraní brán pre Kristov vstup do našich srdc a príbytkov.

*Pretože Golgota i odvalený hrob svojím významom, hodnotou a poslanstvom večného života
prekonávajú vlastne všetko ostatné, čím boli obdarované kresťanstvo i civilizácia.*

Podľa niektorých výpočtov sa Ježiš Kristus narodil sedem rokov pred našim letopočtom.

Iní presadzujú iný časový údaj. Tak či onak, výročie sa rýchlo blíži.

*Aj keď sa o tom ešte vôbec nehovorí a ani nepíše, predsa by sme mali začať rozmyšľať o tom
kedy, čím a ako kresťanstvo Veľké jubileum objíme? Ako ho bude žiť.*

Čo si uvedomí (a uvedomí si vôbec) pri tejto výzve? Nesklame opäť?

A čo by si mala uvedomiť civilizácia? Nájde Ježiš Kristus, keď príde druhýkrát, ešte vieru na zemi?

*Nie je nadchádzajúci medzník v istom zmysle hraničnou príležitosťou na novú,
v pravom slova zmysle „kajúcu reformáciu“?*

*Nájde kresťanstvo odvahu a silu na obrodu a očistenie,
na dostatok oleja v lampách na cestu k Ženíchovi?*

Čím je pre Teba, vážený čitateľ, Kristov kríž? A čím je Jeho Vzkriesenie?

Miloš Kovačka

OKIENKO MOS

Evanjelium podľa Matúša 9, 27 – 31

Akým spôsobom dnes cirkev spôsobuje rozruch? V akých prípadoch sa ľudia zastavujú a komentujú kresťanov a ich Ježiša?

Priznajme sa, komu z nás napadol nejaký pozitívny a inšpirujúci príklad? Osobne by som tu mohol hneď vymenovať niekoľko veľmi negatívnych príkladov, keď sa ľudia, keď počujú slovo cirkev a Boh, obrátia chrbtom, kývnu rukou, prípadne zahrešia, či sa zasmiejú a idú preč. Prečo? Snáď už ten „náš“ Ježiš nefunguje? Nemá už moc, ako čítame v Písme? Alebo je to možno znamenie, že už medzi nami nie je?

Ale musím povedať, že môžem počúvať mnohé svedectvá ľudí, kde vidíme a zažívame, ako Pán Ježiš mocou svojho Ducha Svätého mení životy, obracia veci naruby, usvedčuje z hriechu a prináša nádej a odpustenie.

V dnešnom texte čítame, ako aj v mestečku Kafarnaum **nastal obrovský rozruch**. Mnohí boli svedkom neskutočného zázraku, keď Pán Ježiš vzkriesil 12-ročnú dcéru predstaveného synagógy Jaira. To všetko pravdepodobne počuli, keďže to nemohli vidieť, dvaja slepci. **„Keď Ježiš odchádzal odtiaľ, nasledovali Ho dvaja slepci, kričali a volali: „Zmiluj sa nad nami, Syn Dávidov!“ – volali a kričali – museli volať a kričať, pretože nevideli a nevedeli, kde presne je. Vošiel do domu, a oni sa tam vopchali za Ním. Jednoducho si túto príležitosť nemohli nechať ujstť. Už by sa nikdy nemusela zopakovať, a to by bola pre nich katastrofa. Ježiš sa na nich otočil s veľmi jednoduchou otázkou:**

Veríte, že to môžem urobiť ????

Ježiš sa dvoch slepcov nepýtal (ako na inom mieste, kde sa slepca opýtal: **„Čo chceš, aby som ti urobil?“** „Pane, nech vidím.“), **čo to vlastne chcú**, len ich konfrontoval, či tomu naozaj veria, že to ON môže urobiť.

OTÁZKA JE, ČI TÍ SLEPCI NAOZAJ CHCELI VIDIEŤ? Osobne o tom nepochybujem, lebo Ježiš presne vedel, čo chcú, po čom túžia a dotkol sa im očí.

Som presvedčený, že aj nás sa Pán Ježiš chce opýtať podobnú otázku: **„Čo chcete, aby som vám urobil?“**, čo by sme odpovedali? **A veríme, že to môže urobiť?**

DÔLEŽITÁ OTÁZKA JE, ČI BY SME S TÝM, ČO NAOZAJ PREŽÍVAME, NA ČOM NÁM PRIMÁRNE A SKUTOČNE ZÁLEŽÍ, IŠLI ZA JEŽIŠOM, ČI BY SME VOLALI A KRIČALI, NEDBAJÚC NA TO, ČO SI ĽUDIA OKOLO POMYSLIA A ČI SA STRÁP-NIME? Alebo? Ideme radšej za kamarátom, psychológom, vplyvným známym, radšej si dám lieky, pohárik alebo iný obľbovák??? Ved' tých možností je predsa dosť veľa, tak prečo by sme išli za Ježišom! Jeho prítomnosť nás až pričasto usvedčuje, cítíme sa tam nepríjemne, ako nahí, sme volaní do pokánia, a to sa nám veľmi nechce.

Ak by sme, ale k Nemu prišli, kde by sa nás Ježiš dotkol? Na aké miesto v našom živote by položil svoj prst? Na môj skrývaný hriech, moje postoje, moje tvrdé srdce, moju neochotu odpustiť či ponížiť sa, na moju pýchu a ješitnosť? Na moje koničky a záľuby, ktoré ma od Neho odvádzajú? Na moje nečisté myšlienky a zlé postoje?

Ideme za Pánom s tým, čo je naozaj problém? – ten náš bytostný, osobný, ktorý nás paralyzuje, ničí, oberá o sily, rozbíja moje vzťahy, ťahá preč od Boha???

Veríme, že aj toto môže Pán uzdraviť, odstrániť, vyliečiť, že On má moc si s tým poradiť?

No každopádne sa nám stane tak, ako uveríme. Tu vidíme, aká je naša viera a na čom, resp. na kom je postavená a ukotvená. Na rozume, na mojej skúsenosti, na emóciách, na strachu či bolesti, alebo hlboko v Božom slove?

Veríme srdcom, alebo ústami? Koľkokrát sa nás chcel Pán Ježiš dotknúť a nestalo sa nič – práve preto, lebo sa nám **„stalo podľa našej viery.“**

Dvaja slepci boli uzdravení a bežali povedať všetkým, čo sa im stalo, napriek jasnému Pánovmu upozorneniu: **„Hľadte, aby sa nikto nedozvedel o tom!“**

Ja im úplne rozumiem, ved' zažili Boží zázrak, niečo osobné a dramatické a boli slobodní, vidiaci, všetko sa im v sekunde zmenilo, celý ich život.

S čím bežíme k iným ľuďom my? O čo sa môžeme vo svojom živote s Bohom podeliť? S akým zážitkom, Božím dotykcom, uzdravením, vypočutou modlitbou, Božím zjavením??? Možno s ničím, ... ale dúfam, že sa mýlim.

Prajem nám, nech na nás ľudia v našej blízkosti vidia a zažijú moc vzkrieseného Ježiša Krista. Nech môže v plnosti platiť aj o nás Ježišovo slovo: **„Rieky živej vody potečú z vnútra toho, kto verí vo mňa.“** Ján 7, 38.

Stanislav Kocka

POZVÁNKY NA PODUJATIA PRI 500. VÝROČÍ REFORMÁCIE

v tomto okienku by sme radi uverejnili pozvánku aj na Vaše podujatie, ktoré vo Vašom cirkevnom zbore pripravujete pri jubilejnom výročí, ak nám včas o ňom napíšete.

POSVIACKA NOVOSTAVBY EVANJELICKÉHO KOSTOLA V ŽIARI NAD HRONOM

Dávame do pozornosti a pozývame Vás na posviacku novostavby Evanjelického kostola v Žiari nad Hronom, ktorá sa uskutoční v nedeľu, 29. októbra o 11:00 hod. Posviacku vykoná biskup ZD Milan Krivda, kázať bude generálny biskup Miloš Klátik.

S pokorou vnímame, že máme milosť od Pána Boha posviacať jediný kostol na Slovensku v jubilejnom reformačnom roku 2017.

SLÁVNOSTNÉ SLUŽBY BOŽIE V TRENČÍNE SPOJENÉ S ODHALENÍM PAMÄTNÍKA K 500. VÝROČIU REFORMÁCIE

v Evanjelickom kostole v Trenčíne sa v nedeľu, 29. októbra 2017 o 9:00 uskutočnia slávnostné služby Božie spojené s odhalením pamätníka. Kazateľom bude emeritný biskup Július Filo. V nedeľu popoludní o 16:00 hod. sa uskutoční slávnostný koncert k 500. výročiu reformácie. Na organe hrá Mgr. art. Marta Gáborová

HANUŠOVCE – REFORMAČNÝ ZVON

V nedeľu, 27. 8. bol dovezený „Reformačný zvon“ do evanjelického kostola v Hanušovciach nad Topľou. Zvon bol z veže kostola odobratý počas 1. Svetovej vojny v r. 1917 a tak po 100 rokoch sa vrátil na svoje pôvodné miesto. Skôr, ako sa zvon dostal do priestorov kostola, mestom ho previezol furmanský voz ťahaný koňmi. Sprievod na čele s domácim farárskym manželským párom Martinom a Evou Škarupovými, bratom farárom Slavomírom Gallom a pozvanými farármi – rodákmi z hanušovského cirkevného zboru, viedla mládež oblečená v krojoch s evanjelickou štandardou v rukách. „*Nech Vám ten zvon krásne znie a hlavne nech zvoľáva ľudí k Božiemu slovu!*“ – želali hanušovskému cirkevnému zboru jeho facebookoví priatelia. **Zvon posväti a do užívania odovzdá na slávnostných službách Božích v nedeľu, 29. 10. 2017 o 10:30h biskup VD Slavomír Sabol.**

Popoludní o 16:00 hod. sa v kostole uskutoční k 500. výročiu reformácie koncert, na ktorom vystúpia Donskí kozáci.

14. KONFERENCIA RODINNÝCH SPOLOČENSTIEV (RoS) ECAV

Povedal im: Podďte za mnou a urobím vás rybármi ľudí!
A oni hneď zanechali siete a nasledovali Ho.

Matúš 4, 19 -20

Pozývame Vás na 14. konferenciu RoS ECAV, ktorá sa bude konať v dňoch **16. – 19. novembra 2017 v Tatranských Matliaroch, Hotel SOREA Hutník II..**

Popri výborných prednáškach a peknom spoločenstve vzťahov, si môžete oddýchnuť v tatranskom prostredí. Budeme veľmi radi, ak sa na konferenciu prihlásite čo najskôr.

Bližšie informácie na <http://www.rodinnespolocenstvo.sk/14-konferencia-ros-ecav>

Kontakt na tím Reformačných listov:

Sekcia HELP – Evanjelická jednota, o. z.
Partizánska 2
811 03 Bratislava

Redakčná rada:

Eva Bachletová 0905 813 782
Monika Cipciarová 0948 254 765
Martin Kováč 0905 269 078
Ľubo Bechný

Vaše podnety a skúsenosti čakáme tiež na adrese: help@evanjelickajednota.sk. Na emailovej adrese listy@evanjelickajednota.sk sa môžete prihlásiť aj na odoberanie Reformačných listov e-mailom.

Viac nezahmlených a pravdivých informácií si môžete prečítať na internetovej stránke

www.help-ecav.sk